

חובב יחיאלי

הציווי על בגדי הכהונה – כפילות ומשמעותה

א. שלושה ניסוחים

ב. אהרן ובניו

ג. בגדי השרד ובגדי הקודש

רצף הפרקים העוסק במשכן (שמות כ"ה-ל"א) כולל פרשיות המתייחסות לעשיית כלי המשכן, למבנה המשכן, לבגדי הכהונה, לעבודות הקבועות במשכן, ולתהליך הקדשת הכהנים. מבין קבוצות אלו חריגה היא קבוצת בגדי הכהונה, בכך שבפתיחתה מופיעה כותרת:

(א) וְאֵתָהּ הִקְרַב אֲלֶיךָ אֶת אֶהֱרֹן אַחִיךָ וְאֵת בְּנָיו אִתּוֹ מִתּוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְכַהֵנוּ לִי אֶהֱרֹן נָדָב וָאִבִּיהוּא אֶלְעָזָר וְאִיתָמָר בְּנֵי אֶהֱרֹן. (ב) וְעָשִׂיתָ בְּגָדֵי קֹדֶשׁ לְאֶהֱרֹן אַחִיךָ לְכַבֹּד וּלְתִפְאָרֶת. (ג) וְאֵתָהּ תְּדַבֵּר אֵל כָּל חֲכָמֵי לֵב אֲשֶׁר מִלְּאֹתֶיךָ רוּחַ חֲכָמָה וְעָשׂוּ אֶת בְּגָדֵי אֶהֱרֹן לְקֹדֶשׁוֹ לְכַהֵנוּ לִי. (ד) וְאֵלֶּה הַבְּגָדִים אֲשֶׁר יַעֲשׂוּ חֹשֶׁן וְאַפֹּדֶיךָ וְיִמְעִיל וְכֹתֶנֶת תִּשְׁבֵּץ מְצַנֶּפֶת וְאֶבְנֵי טָבַח וְעָשׂוּ בְּגָדֵי קֹדֶשׁ לְאֶהֱרֹן אַחִיךָ וּלְבָנָיו לְכַהֵנוּ לִי. (ה) וְהֵם יִקְחוּ אֶת הַזָּהָב וְאֵת הַתְּכֵלֶת וְאֵת הָאֶרְגָּמָן וְאֵת תּוֹלַעַת הַשָּׁנִי וְאֵת הַשֵּׁשׁ (שמות כ"ח)

א. שלושה ניסוחים

הציווי על עשיית הבגדים מופיע בכותרת זו שלוש פעמים בניסוחים דומים, ויש לבחון מדוע נכתב כך. כדי להתמודד עם הקושי נערוך טבלה המשווה את שלושת הציוויים:

פס' ב	מי	מה	למי	למה
פס' ג	ועשית	בגדי קדש	לאהרן אחיך	לכבוד ולתפארת
פס' ד	ועשו	בגדי קדש	לאהרן אחיך ולבניו	לכהנו לי
	ואתה תדבר אל כל חכמי לב אשר מילאתיו רוח חכמה ועשו	את בגדי אהרן	לקדשו לכהנו לי	

בטור הראשון שונה פסוק ג' לא רק מהפסוקים השכנים לו, אלא מכל ציווי המשכן: אף שישנם ביטויים כמו "מעשה חשב", "מעשה רקם", "מעשה ארג" ו"מעשה חרש אבן", לא נמצא בכל מעשה המשכן ציווי מפורש להטיל את העבודה על אנשים מסוימים, אלא בלשון כללית – "ועשו" או "ועשית"¹. בטור השני מופיע בפסוקים ב' ו-ד' ביטוי זהה, ואף בטור השלישי משותפים שני הטורים בביטוי "אהרן אחיך", לעומת "אהרן" המופיע בפסוק ג'.² בטור הרביעי ניתן לראות שפסוק ב' מציין תכלית שונה לבגדים. אם כן, מן ההשוואה עולה כי בשלושת הטורים הראשונים פסוק ג' שונה משמעותית מהשאר, ואילו בטור הרביעי החרגי הוא פסוק ב'.

נפתח דווקא עם החריגה של פסוק ב'. בעוד מטרת עשיית הבגדים בפסוקים ג' ו-ד' היא "לכהנו ל'", ביטוי התואם את כותרת הפרשייה - "ואתה הקרב אליך את אהרן אחיך... לכהנו ל'" - הרי שבפסוק ב' תכלית הבגדים היא "**לכבוד ולתפארת**". ביטוי זה מופיע בתורה פעם אחת נוספת בלבד:

וְשִׁבְצָתָהּ הַכֹּהֲנֹת שֵׁשׁ וְעֵשִׂיתָ מְצֻנֶפֶת שֵׁשׁ וְאַבְנֵי תַעֲשֶׂה מְעֵשָׂה רִקְמָה. וְלִבְנֵי אֶהְרֹן תַעֲשֶׂה כְתֹנֶת וְעֵשִׂיתָ לָהֶם אֲבָנִים וּמִגְבְּעוֹת תַעֲשֶׂה לָהֶם לְכָבוֹד וּלְתִפְאֵרֶת. וְהִלְבַּשְׁתָּ אֹתָם אֶת אֶהְרֹן אֶחִיד וְאֶת בְּנָיו אֹתוֹ וּמְשַׁחְתָּ אֹתָם וּמְלֵאתָ אֶת יָדָם וְקִדַּשְׁתָּ אֹתָם וְקָהְנוּ לִי (שמות כ"ח, לט-מא)

פסוקים אלו מופיעים בסוף הציווי על בגדי הכהונה, לאחר הפרשיות שהוקדשו למעשה האפוד, החושן, המעיל והציץ. הציווי מתייחס לבגדים המשותפים לאהרן ולבניו – מצנפת/מגבעת, כתנת ואבנט. הביטוי "**לכבוד ולתפארת**" שייך דווקא לבגדים אלו. אם כן, יש לומר שפסוק ב', המתאר את תכלית הבגדים במילים "**לכבוד ולתפארת**" ומתייחס אך ורק לאהרן, כולל בתוכו את בגדי אהרן שיש להם מקבילה אצל בניו – כתנת תשבץ, מצנפת ואבנט. אלו הם הבגדים הקרואים "**בגדי קדש**".

פסוק ג' מתאר גם הוא את בגדי אהרן, אך שם מופיע כינוי אחר - "בגדי אהרן", ואף מוצגת תכלית אחרת – "לקדשו לכהנו ל'". מסתבר לייחס פסוק זה לבגדים הנוספים של אהרן – אפוד וחושן, מעיל וציץ – ועל פי זה להסביר את ההבדלים

1 לשאלת השימוש ב"ועשו" או ב"ועשית" ניתן לראות את דבריו של הרב אלחנן סמט (עיונים בפרשיות השבוע, סדרה ראשונה, הוצאת "מעליות", עמ' 227 הערה 3).

2 אף שבטור השלישי נראה כי דווקא פסוק ד' הוא החרגי, בהוסיפו את בני אהרן, אנו מגדירים את פסוק ג' כחריג - כיוון שהוספת בני אהרן עשויה להיות נצרכת בהקשר התוכני של הפסוק (כפי שיבואר להלן), אך כינוי אהרן במילה "אחיך" איננו מעלה או מוריד להבנת הפסוק, ולכן עובדת הזכרתו או אי הזכרתו היא פרמטר טוב יותר לחריגות.

הציווי על בגדי כהונה – כפילות ומשמעותה

שהצבענו עליהם לעיל בין פסוק ג' לפסוקים ב' ו-ד': ראויים בגדים אלו לתואר "בגדי אהרן", בהיותם מיוחדים לאהרן בלבד, בשונה מן התואר "בגדי קדש" שהוא כללי יותר; כמו כן, ראויה היא עבודת "חכמי לב" לבגדים אלו, שכן עשיית כל אחד מהם מתוארת בפרשייה עצמאית, ולא בפסוק אחד כבגדי הכבוד והתפארת.

בתחילת פסוק ד' נמצא פירוט של שמות הבגדים:³

וְאֵלֶּה הַבְּגָדִים אֲשֶׁר יַעֲשֶׂוּ חֹשֶׁן וְאַפֹּדֶרֶת וְיַמְעִיל וְיַחֲנֹת תִּשְׁבֵּץ מְצַנֶּפֶת וְאַבְנֵי טוֹרֵם.

הרשימה לא מופיעה כרצף אחד - בין בגד לבגד מצויה ו' החיבור, אך היא נעדרת לפני המצנפת. מבחינה לשונית, עובדה זו מחלקת את הרשימה כן: חושן ואפוד ומעיל - וכתנת תשבץ, מצנפת ואבנט.

חלוקה זו מתאימה לחלוקה שתוארנו לעיל - שלושת הראשונים הם "בגדי אהרן" העשויים "לקדשו",⁴ ואילו שלושת האחרונים הם "בגדי קדש" העשויים "לכבוד ולתפארת". אם כן, הכפילות המדומה בפסוקים ב' ו-ג' מוסברת לאור העובדה שבגדי אהרן נחלקים לשתי קבוצות שונות.

ב. אהרן ובניו

לאחר רשימת הבגדים המסכמת את בגדי אהרן, מופיע בסוף פסוק ד' ציווי על עשיית בגדים לבני אהרן:

וְעֲשׂוּ בְּגָדֵי קֹדֶשׁ לְאַהֲרֹן אֶחָיִךְ וּלְבָנָיו לְכַהֵנוּ לִי.

הבגדים של בני אהרן שייכים ודאי לבגדי ה"כבוד ותפארת", כפי שמופיע בסוף פרשיית הבגדים, ומכאן נובע הדמיון הרב בין פסוק ד' לפסוק ב', המתאר את בגדי ה"כבוד ותפארת" של אהרן. תכלית הבגדים, "לכהנו לי", היא בסיסית יותר ועיקרה השייכות למעמד הכהונה, לעומת התכלית הגבוהה של "לקדשו לכהנו לי" שעניינה קדושה עצמית (ראו להלן).

מדוע מוזכר אהרן גם בפסוק המיוחד לבגדי בניו?

בני אהרן אינם בעלי מעמד מצד עצמם, אלא רק מכוח היותם בני אהרן. יחס זה מוזכר כבר בפתיחת הפרשייה:

³ במסגרת זו לא נתייחס להיעדרות הציץ מהרשימה.

⁴ השמטנו את המשך הפסוק "לכהנו לי", כיוון שביטוי זה מופיע פעמיים נוספות בפרשייה ואינו מיוחד לבגדים אלו.

וְאַתָּה הִקְרַב אֵלַיךָ אֶת אֶהְרֹן אַחִיךָ וְאֶת בְּנָיו אִתּוֹ

עניין זה מורגש גם לאורך הפרשייה, המשתמשת בלשון יחיד גם כאשר מדובר על אהרן ובניו ("לכהנו לי", פסוק א'),⁵ והמזכירה את שמותיהם של בני אהרן (בפסוק א'), כך שבראש הרשימה מופיע "אהרן" ובסוף הרשימה "בני אהרן".

אם כן, בני אהרן אינם עומדים בפני עצמם, ולכן גם כאשר מחדש הפסוק את דין בגדי בני אהרן, הוא לא נמנע מלהזכיר את שמו של אהרן בתוכם.

ג. בגדי השרד ובגדי הקודש

אם נסכם דברינו, הרי שבגדי הכהונה מורכבים משלוש קבוצות, והפרשייה צריכה להתפרש כך:

ועשית בגדי קודש [= כתנת, מצנפת ואבנט] לאהרון אחיך לכבוד ולתפארת. ואתה תדבר אל כל חכמי לב אשר מילאתיו רוח חכמה ועשו את בגדי אהרן [= חושן, אפוד ומעיל] לקדשו לכהנו לי. ואלה הבגדים אשר יעשו [בסך הכל]: חושן ואפוד ומעיל [= בגדי אהרן], וכתונת תשבץ מצנפת ואבנט [= בגדי קדש]. [בנוסף], ועשו בגדי קודש [= כתנת, מגבעת ואבנט] לאהרן אחיך ולבניו לכהנו לי.

חלוקת בגדי הכהנים לשלוש קבוצות עולה גם מהציווי על בחירת "חכמי הלב":

רְאֵה קְרָאתִי בְשֵׁם בְּצִלְאֵל בֶּן אוּרִי בֶן חוּר לְמִטָּה יְהוּדָה. וְאֶמְלֵא אֹתוֹ רוּחַ אֱלֹהִים בְּחִכְמָה... וּבְלֵב כָּל חָכֵם לֵב נְתַתִּי חִכְמָה וְעָשׂוּ אֶת כָּל אֲשֶׁר צִוִּיתִךָ... וְאֶת בְּגָדֵי הַשָּׂרָד וְאֶת בְּגָדֵי הַקֹּדֶשׁ לְאַהֲרֹן הַכֹּהֵן וְאֶת בְּגָדֵי בְנָיו לְכַהֵן... (שמות ל"א, ב-י)

ושוב בציווי שמעביר משה לעם, ובתיאור הביצוע של הציווי:

אֶת בְּגָדֵי הַשָּׂרָד לְשָׂרֵת בְּקֹדֶשׁ, אֶת בְּגָדֵי הַקֹּדֶשׁ לְאַהֲרֹן הַכֹּהֵן, וְאֶת בְּגָדֵי בְנָיו לְכַהֵן (שם ל"ה, יט; ל"ט, מא)

פסוקים אלו מזכירים שלוש קבוצות בגדים – (1) "בגדי השרד"; (2) "בגדי הקדש לאהרן"; (3) "בגדי בניו לכהן". שני הביטויים האחרונים דומים מאוד לביטויים שבכותרת: "בגדי קדש לאהרן אחיך" (פס' ב'), ו"בגדי קדש לאהרן אחיך ולבניו לכהנו לי" (פס' ד'). הביטוי הראשון, "בגדי שרד", נתפרש על ידי רש"י ופרשנים נוספים כמכוון לכיסויים המגנים על הכלים בשעת נסיעת המשכן;⁶ אך כיסויים אלו לא נזכרו

5 וכן גם בפרשייה הקודמת "יערך אתו אהרן ובניו מערב עד בקר" (שמות כ"ז, כא), בעוד במקבילה בספר ויקרא (כ"ד, ג) מופיע: "יערך אתו אהרן".

6 ראה במדבר ד'.

הציווי על בגדי כהונה – כפילות ומשמעותה

כלל בפרשיות המשכן, אלא רק בטרם הנסיעה הראשונה, כאשר עמדו לעשות בהם שימוש. יתר על כן, בפרק ל"ה לשון הכתוב היא "בגדי השרד לשרת בקדש", והפירוש הנזכר חורג לכאורה מן המשמעות הפשוטה של המילה "שירות".

לעומת פרשנים אלו ניצבים דברי הרמב"ן:

והעולה מדברי רבותינו כי בגדי השרד הם בגדי כהונה עצמם, והוזכר זה במסכת יומא (עב ע"א). ואם כן הנכון שנפרש בגדי השרד בגדי הייחוד, כלומר בגדים שיתייחד בלבישתם אחד העם הגדול מאחיו... וירמוז לבגדי אהרן, ויקראם כן, שלא ילבשם רק יחיד בדורו, אהרן בחייו, ואחריו הכהן הגדול אשר יוצק על ראשו שמן המשחה ומלא ידו ללבוש את הבגדים (שמות ל"א, י')

לפי דברי הרמב"ן בגדי השרד הם הבגדים המיוחדים של הכהן הגדול, שלהם נתייחד פס' ג' בציווי הפתיחה של הפרשה.⁷ כך נוצרת הקבלה מלאה בין הפסוקים של הציווי והביצוע ובין פסוקי הפתיחה, כשבשניהם מצוינות שלוש קבוצות שונות של בגדים – שתיים אצל אהרן ואחת אצל בניו, שתיים פשוטות ואחת מיוחדת.

היוצא מדברינו הוא כי בגדי הכהונה מחולקים לשתי מערכות בגדים: "בגדי קדש לאהרן אחיך ולבניו", לעומת "בגדי אהרן לקדשו". אהרן הכהן לובש בגדים משתי המערכות, ואילו בניו לובשים רק "בגדי קדש".

הפער בין מערכות הבגדים הוא עצום. המונח "בגדי קדש" זהה עקרונית למושגים כמו "בגדי אלמנותה" ו"בגדי מלוכה". כל מטרתם של בגדים אלו היא להוות **אמצעי זיהוי** לעוסקים במלאכת הקודש. לעומת זאת, ל"בגדי השרד" יש יכולת וכוח עצמאי "לקדש" את הלובש אותם.

לאור הבדל זה ניתן להסביר את הכינויים השונים של אהרן בפרשייה - כאשר מדובר על "בגדי הקדש" הוא מוזכר כ"אהרן אחיך", ואילו כאשר מתייחסים ל"בגדי השרד" הוא מכונה "אהרן". הכינוי "אחיך" מאיר פן מסוים באישיותו של אהרן, הקשור להופעתו הראשונה בתורה:

7 בניגוד לראב"ע, המפרש את הביטוי "בגדי שרד" בדרכו של רש"י, וקובע כי המילה שרד עניינה נסיעה (ראה פירושו על שמות ל"א, י'), הרמב"ן מבאר מילה זו במשמעות של דבר מיוחד, תוך שהוא משווה זאת לפסוקים הבאים: "ובשרידים אשר ה' קורא" (יואל ג', ה), "השרידים שרדו מהם" (יהושע י', כ), "פליט ושריד" (ירמיה מ"ד, יד).

וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל ה' בִּי אֲדֹנָי לֹא אִישׁ דְּבָרִים אֲנֹכִי גַם מִתְמוּל גַּם מִשְׁלֶשֶׁם גַּם מֵאֵז דְּבָרָךְ אֶל עֲבָדְךָ כִּי כָבֵד פֶּה וּכְבֹד לְשׁוֹן אֲנֹכִי. וַיֹּאמֶר ה' אֵלָיו מִי שָׁם פֶּה לְאָדָם אוֹ מִי יְשׁוּם אֵלֶם אוֹ חֲרָשׁ אוֹ פֶקֶח אוֹ עוֹר הָלֹא אֲנֹכִי ה'. וְעַתָּה לֵךְ וְאֲנֹכִי אֶהְיֶה עִם פִּיךָ וְהוֹרִיתִיךָ אֲשֶׁר תְּדַבֵּר. וַיֹּאמֶר בִּי אֲדֹנָי שְׁלַח נָא בְיָד תְּשַׁלַּח. וַיִּחַר אַף ה' בְּמֹשֶׁה וַיֹּאמֶר הָלֹא אֶהְיֶה עִם פִּיךָ וְהוֹרִיתִיךָ אֲשֶׁר תְּדַבֵּר. וַיִּחַר אַף ה' בְּדָבָר הוּא וְגַם הִנֵּה הוּא יֵצֵא לְקִרְאָתְךָ וְיִרְאֶךָ וְשָׂמַח בְּלִבּוֹ. וְדַבַּרְתָּ אֵלָיו וְשָׁמַעְתָּ אֶת הַדְּבָרִים בְּפִיו וְאֲנֹכִי אֶהְיֶה עִם פִּיךָ וְעִם פִּיהוֹ וְהוֹרִיתִי אֶתְכֶם אֶת אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּן. וְדַבֵּר הוּא לֵךְ אֶל הָעָם וְהִקְהָה הוּא יִקְהָה לֵךְ לִפְנֵי וְאִתָּה תִּהְיֶה לוֹ לֹא-לְהֵימִן. (שמות ד', י-ז).

ב'כתב המינוי' שנותן ה' למשה במעמד הסנה הוא כולל בסופו של דבר גם את אהרן. אהרן מוצג כאן כאחיו של משה, בתפקיד של עוזר בלבד, המסייע לדברי ה' לעבור ממשה אל פרעה עקב בעיות טכניות בדיבורו של משה.

כחלק מתפקיד זה של אהרן ממונים גם בניו, הרחבה משפחתית נוספת,⁸ שכל מטרתם לסייע לאהרן בעבודתו – "את אהרן אחיך ואת בניו אתו". יחד מהווה משפחת הכהונה את "מעמד הקודש". מטרתו של מעמד זה היא להיות נציגי הקודש עלי אדמות, כך שניתן לפנות אליהם בכל פנייה אל הקודש, ואכילתם כמוה כאכילת גבוה.⁹

בתיאור הבגדים המיוחדים מוזכר אהרן ללא כינוי. זהו פן ייחודי של אהרן, שאינו תלוי ב'יחוס' שלו. גם מטרת בגדים אלו שונה. אין מדובר על בגדים המסמנים את מעמד הקודש, אלא בבגדים שיש להם יכולת "לקדשו". מכוח מה הם מקדשים?

אם נעיין במטרות בגדים אלו, נמצא קו משותף להם:

- וְשָׂמַעְתָּ אֶת שְׁמֵי הָעֹבְדִים עַל כְּתֹפֶת הָאֶפֶד אֲבִנֵי זָכָרָן לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל וְנִשְׂא אֶהְיֶה עִם שְׁמוֹתֵם לְפָנֵי ה' עַל שְׁמֵי כְּתֹפֵיו לְזָכָרָן (שמות כ"ח, יב)

⁸ בספר במדבר מתוארת הרחבה נוספת של 'מעמד הקודש', גם היא משפחתית, עם מינוי בני שבטו של משה: "ואקח את הלויים תחת כל בכור בבני ישראל. ואתנה את הלויים נתנים לאהרן ולבניו מתוך בני ישראל לעבד את עבדת בני ישראל באהל מועד ולכפר על בני ישראל... ואחרי כן באו הלויים לעבד את עבדתם באהל מועד לפני אהרן ולפני בניו..." (במדבר ח', יח-כב). הביטוי "מתוך בני ישראל" זהה לגמרי לביטוי המופיע בפתיחת פרשיית הבגדים כלפי בני אהרן: "מתוך בני ישראל לכהנו לי".

⁹ "ואת שעיר החטאת דרש דרש משה והנה שרף ויקצף על אלעזר ועל איתמר בני אהרן הנותרים לאמר. מדוע לא אכלתם את החטאת במקום הקדש כי קדש קדשים הוא ואתה נתן לכם לשאת את עון העדה לכפר עליהם לפני ה'" (ויקרא י', טז-יז).

הציווי על בגדי כהונה – כפילות ומשמעותה

- וְנָשָׂא אֶהָרֶן אֶת שְׂמֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּחֹשֶׁן הַמִּשְׁפָּט עַל לְבוֹ בָּבֹאוּ אֶל הַקֹּדֶשׁ לְזָכְרוֹן לְפָנָי

ה' תָּמִיד. וְנָתַתְּ אֶל חֹשֶׁן הַמִּשְׁפָּט אֶת הָאוּרִים וְאֶת הַתְּמִים וְהָיוּ עַל לֵב אֶהָרֶן בָּבֹאוּ לְפָנָי

ה' וְנָשָׂא אֶהָרֶן אֶת מִשְׁפַּט בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עַל לְבוֹ לְפָנָי ה' תָּמִיד (שם, פס' כט-ל)

- וְהָיָה עַל אֶהָרֶן לְשָׂרֵת וְנִשְׁמַע קוֹלוֹ בָּבֹאוּ אֶל הַקֹּדֶשׁ לְפָנָי ה' וּבְצִאתוֹ וְלֹא יָמוּת

(שם, פס' לה)

- וְהָיָה עַל מִצַּח אֶהָרֶן וְנָשָׂא אֶהָרֶן אֶת עֶזְרֵן הַקֹּדֶשִׁים אֲשֶׁר יִקְדִּישׁוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְכָל מִתְּנַת

קֹדֶשִׁיהֶם וְהָיָה עַל מִצְחוֹ תָּמִיד לְרִצּוֹן לְהֶם לְפָנָי ה' (שם, פס' לח).

המשותף לבגדים אלו הוא שבהם מייצג אהרן את בני ישראל בבואו לפני ה'. בגדים אלו מקדשים את אהרן, והופכים אותו לשליח העם לפני ה'. מטרה זו הפוכה לגמרי מ"בגדי הקדש", שבהם מייצגים הכהנים את ה' בפני העם.¹⁰

התלמוד הבבלי (יומא י"ט ע"א) מעלה את השאלה על מעמדם של הכהנים – האם הם "שלוחי דרחמנא" או "שלוחי דידן". כלומר, האם הם נציגי א-להים בפני העם או שמא הם נציגי העם בפני א-להים.

לאור דברינו כאן, פרשיית בגדי הכהונה מורה כי בני אהרן הם "שלוחי דרחמנא" המייצגים את א-להים בפני העם, ועל כן הם לובשים בגדים של מעמד הקודש המבדיל אותם מן העם. בדמותו של אהרן הכהן הגדול משתלבות שתי ההסתכלויות, המתבטאות כשתי קומות – בגדיו המונחים ישירות על גופו הם בגדי ה"כבוד

10 הבדל משמעותי זה בין מערכות הבגדים יכול להסביר את הכפילות שבהזכרת אהרן ובניו בכותרת הפרשייה: "ואתה הקרב אליך את אהרן אחיך ואת בניו איתו מתוך בני ישראל לכהנו לי, אהרן נדב ואביהוא אלעזר ואיתמר בני אהרן". החלק הראשון של הפסוק מתייחס לאהרן ובניו כיחידה אחת, ומזכירו כ"אהרן אחיך", ולכן יש להבינו כשייך לבגדי הקודש המסמנים את 'מעמד הקודש'. כבר תיארנו מעמד זה כמסייעיו של משה, ועל כן מובנת מאוד המסגרת למילים אלו - "ואתה הקרב אליך... מתוך בני ישראל לכהנו לי". החלק השני של הפסוק מזכיר את אהרן בשמו בלבד, ומונה כל אחד ואחד מבניו בשמו הפרטי. נראה שחלק זה מתייחס לאהרן כנציגו של העם, ובניו מזכרים כאן כמועמדים להחליפו. במספר מקומות, כאשר עוסקים בציווי המיוחד לאהרן, מתייחסים לאפשרות החלפתו בידי אחד מבניו. כך בימי המילואים: "ובגדי הקדש אשר לאהרן יהיו לבניו אחריו למשחה בהם ולמלא במ את ידם. שבעת ימים ילבשם הכהן תחתיו מבניו" (שמות כ"ט, ט); (במנחת כהן גדול: "והכהן המשיח תחתיו מבניו יעשה אותה...") (ויקרא ו', טו); ובעבודת יום הכיפורים: "וכפר הכהן אשר ימשח ידו ואשר ימלא את ידו לכהן תחת אביו ולבש את בגדי ה' הבד בגדי הקדש" (ויקרא ט"ז, לב).

חובב יחיאלי

ותפארת", המשותפים לו ולבניו כמייצגי ה', ועל גביהם הוא לובש את בגדיו המיוחדים שבהם הוא מייצג את העם בפני ה'.